

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA:
ZPRÁVA Z MEZINÁRODNÍ VĚDECKÉ KONFERENCE *OPRAVNÉ
SYSTÉMY A OPRAVNÉ PROSTŘEDKY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ*¹

Ve čtvrtek dne 23. března 2023 se v prostorách Vlasteneckého sálu Karolina Univerzity Karlovy konala již tradiční „březnová“ konference katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy (PF UK). Úvodních slov se ujali prof. JUDr. Radim Boháč, Ph.D., děkan PF UK, prof. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D., vedoucí katedry trestního práva PF UK, a JUDr. Filip Seifert, MBA, advokát.

Zatímco v minulém roce jsme se v rámci této tradiční akce věnovali vlivu nových technologií na trestní právo, v letošním roce jsme se věnovali aktuálnímu a důležitému tématu z oblasti trestního práva procesního. Aktuálnost zvoleného tématu je dána s ohledem na „probíhající“ práce na novém trestním řádu; důležitost pak posláním a úlohou, které opravné řízení v trestním řízení plní (zejména jde o všeobecný, bezprostřední a širší účel opravného řízení). Kritickou diskuzi nad tématem opravného řízení a opravných prostředků *de lege lata* i *de lege ferenda* považujeme za trvale žádoucí.

Na konferenci zazněly příspěvky jak **obecněji zaměřené** (např. odlišnosti v kontinentálním a angloamerickém modelu trestního procesu; efektivita systému řádných a mimořádných opravných prostředků; nastolení spravedlnosti v konkrétní trestní věci), tak i ty **věnované společným a specifickým principům opravných prostředků** (např. apelační vs. kasační princip vyřizování opravného prostředku; rozsah přezkoumání odvozený ze zásady dispoziční či ze zásady oficiality; uplatnění principů *beneficia cohaesionis* a *reformationis in peius*).

Naši pozornosti neunikly ani otázky spojené s **účinky opravných prostředků** (např. právní moc a vykonatelnost rozhodnutí; možnosti autoremedury; centralizovaný devolutivní účinek), ani otázky spojené se **subjektivní a objektivní přípustností** řádných i mimořádných opravných prostředků *de lege lata* i *de lege ferenda*. Do širšího rámce tématu patří i **jiné prostředky nápravy vadných rozhodnutí** (např. ústavní stížnost; stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva; kasační oprávnění státního zástupce rušit některá nezákonná rozhodnutí v přípravném řízení; milost prezidenta republiky a amnestie). Slovenští kolegové se věnovali uplatnění § 363 slovenského trestního řádu, tj. možnosti generálního prokurátora rušit některá pravomocná rozhodnutí v přípravném řízení. K tomuto tématu byl dokonce věnován jeden (v pořadí druhý) blok konference.

Na konferenci vystoupila dlouhá řada zejména akademických pracovníků z České republiky, ze Slovenské republiky, ale také tři akademičky z Univerzity ve Lvově, jmenovitě **Ass. Prof. Olha Denkovych, Ass. Prof. Lidia Paliukh a Ass. Prof. Iryna Sen**, které přednesly společný příspěvek v angličtině s názvem *Grounds for appeals and other judicial reliefs in criminal proceedings in Ukraine*. S referáty vystoupili i zástupci

¹ Tato zpráva je výstupem z projektu Cooperatio – vědní oblast Law, který je řešen na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

aplikační praxe (soudnictví a státního zastupitelství). Bohatě byla zastoupena i katedra trestního práva.

Za naši katedru na konferenci vystoupili s ústním referátem členové katedry **prof. Gřivna** (*Změna judikatury jako důvod pro podání mimořádného opravného prostředku*), **prof. Jelínek** (*Apelační a kasační princip u odvolání v trestních věcech*), **prof. Šámal** (*K počátku a počítání konce lhůty k podání stížnosti z pohledu Ústavního soudu*), **doc. Tlapák Navrátilová** (*Interpretace podmínek pro povolení obnovy řízení v judikatuře Ústavního soudu*), **doc. Pelc** (*Právo na zákonného soudce pod ochranou Nejvyššího soudu aneb jak vykládat první dovolací důvod?*), **dr. Říha** (*Odvolání v návrhu nového trestního řádu*), **dr. Mulák** (*Právo na odvolání ve věcech trestních podle čl. 2 Protokolu č. 7 k EÚLP ve světle judikatury ESLP a návrh nového trestního řádu*), **dr. Bohuslav** (*Opravné prostředky u konsenzuálního způsobu řešení trestních věcí*), **dr. Beranová** (*K přípustnosti opravných prostředků v adhezním řízení*), **dr. Richter** (*Vady znaleckého posudku jako důvod podání opravného prostředku*), **dr. Hořák** (*Ústavní stížnosti ve věcech trestních*) a dva interní doktorandi: **dr. Fleková** (*Odpor proti trestnímu příkazu*) a **dr. Čabrádek** (*Oprávnění nejvyššího státního zástupce rušit usnesení o nestíhání podezřelého*).

Je možné konstatovat, že proběhlá konference splnila hlavní cíl konference, tedy vytvořila **prostor pro výměnu zkušeností a poznatků**, umožnila **prezentaci výsledků vědecké práce** a **otevřela diskuzi k problematice** opravných systémů a opravných prostředků *de lege lata* i *de lege ferenda*, a to z pohledu doktrinárního, normativního, komparativního a judiciálního. Z konference je aktuálně připravován recenzovaný sborník, který bude dostupný v režimu *full open access*.

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
Právnická fakulta Univerzity Karlovy
mulakj@prf.cuni.cz

JUDr. Marta Fleková
Právnická fakulta Univerzity Karlovy
flekovam@prf.cuni.cz

doi: 10.14712/23366478.2023.37